

Järjestö- ja kuntayhteistyö ilman huoltajaa alaikäisenä tulleiden aikuistuvien nuorten tuen ja palvelujen järjestämiseksi

YEE-hanke, Diakonissalaitoksen Olohuone-toiminta
Yhteisötyöntekijä Maria Koskijoki

Diakonissa-
laitos

Menti 1: yhdellä sanalla?

Mikä sana tulee mieleesi, kun ajattelet kunnan ja järjestön yhteistyötä nuorten tuen ja palvelujen järjestämisessä?

Menti 2: kokemukset yhteistyöstä?

Minkälaisia kokemuksia sinulla on kunta/järjestöyhteistyöstä?

- On sujunut hyvin, ihan mahtavaa
- On tehty yhdessä enemmän kuin olisimme voineet tehdä kumpikin erikseen
- On tehty päällekkäistä työtä
- Parantamista yhteistyössä
- Ei kokemusta

konteksti

Yksin maahan tulleet nuoret

- alaikäisenä yksin maahan tulleet 18-25 vuotiaat tukipalveluihin oikeutetut nuoret
- 17-vuotiaat, jotka ovat siirtymässä tukipalveluiden piiriin
- ennen lakimuutosta 21 vuotta täyttäneet 21-25 vuotiaat nuoret sekä
- yksin Suomeen 18-19 -vuotiaina tulleet nuoret, jotka eivät kuulu tukipalveluiden piiriin

Matalan kynnyksen tuki

Olohuone Helsingin Kalliossa

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/olohuone-matalan-kynnyksen-kohtaamispaikka-alaikaisena-suomeen-ilman-huoltajaa>

- Avoimet illat virka-ajan ulkopuolella iltaisin ja 1-2/krt/kk viikonloppuisin sekä loma-aikojen toimintaa
- Yksilöllinen, rinnalla kulkeva tuki nuoren tarpeen mukaan
- Ryhmämuotoinen tuki, esim. teeman mukaan, harrastus, arjen hallinta, suomenkielen puhuminen, läksyt jne.
- Kansalaistoiminta: nuoret toimijoina sekä vapaaehtoiset nuorten kanssa yhdessä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

taustaa

Viranomaisyhteistyön rakentaminen

- HDL ilman huoltajaa tulleiden tukena jo vuodesta 2015: 4 vastaanottovaiheen asumisyksikköä Helsingissä ja Espoossa (ensin tilaajana Migri, sitten kunnat) muutettiin perheryhmäkodeiksi 2017 lasten saatua oleskelulupia
- Kummiperhetoimintaa alaikäisten kanssa 2016 -> 2018 kotoutumisen tukitoimien kanssa (Helsinki, Espoo ja Vantaa)
- Luottamuksen rakentaminen: alkuvaiheessa kunnilla huolia vapaaehtoisten rooleista
 - päällekkäisyydet löydettiin ja ratkaistiin
 - *positiiviset vaikutukset: vapaaehtoisten työ tukee nuorten hyvinvointia ja kunnan työntekijöiden työtä*

Yhteistyöstä kehittämishankkeeksi

- Kummiperhetoiminnassa tiivistä, läheistä ja hyvää yhteistyötä kotoutumisen tukitoimien tiimien kanssa
- Tarvelähtöisyys: täysi-ikäistyneiden nuorten monipuolinen aikuistumisen tuen tarve
- **Hankesuunnittelu yhteistyössä** kotoutumisen tukitoimien työntekijöiden kanssa
- Kohderyhmän tarpeet: mitä odotuksia asetetaan Olohuone-toiminnalle?

Palveluintegraatiomallit ja niiden kehittäminen YEE-hankkeessa

Hanke kehittää integroituja palvelu- ja toimintamalleja vastaamaan kohderyhmän tarpeisiin julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä sekä vahvistaa koordinaatiota

Toimenpiteet:

- Tunnistetaan nuoren tarpeet ja nuoren tarvitsema tuki, palvelut, vapaa-ajan toiminta ja verkostot
- Rakennetaan julkisen ja kolmannen sektorin palveluintegraatioita tavoitteena mahdollistaa tuki
- Luodaan yhdessä nuoren ympärillä olevien toimijoiden kanssa toimivia malleja/menetelmiä yhteistyöhön ja nuoren tukemiseen
- Koordinoidaan verkostotyötä ja edistetään palveluiden välistä tiedonkulkua

Käytännössä:

- Nuorten tarpeet tunnistetaan
- Palvelut jalkautuvat Olohuoneeseen (yksin maahan tulleet)
- Nuoria tutustutetaan palveluihin ja saatetaan niiden piiriin, autetaan nuorta navigoimaan palvelujärjestelmässä
- pilotoidaan erilaisia yhteistyön muotoja esim. parityöskentely
- Tuetaan koulutukseen pääsyä/siellä pysymistä ja työllistymistä eri tavoin

käytäntöä

Kuntayhteistyö: kotoutumisen tukitoimet 1/2

Jalkautuminen

- koronatilanne hidasti kotoutumisen tukipalvelujen työntekijöiden mahdollisuuksia jalkautua Olohuoneelle, mutta tavoite on toteutunut
- sosiaaliohjaajat tavanneet nuoria Olohuoneella ja tuoneet tutustumaan
- psykologit jalkautuneet keskustelemaan mielen hyvinvoinnista

Kuntayhteistyö: kotoutumisen tukitoimet 2/2

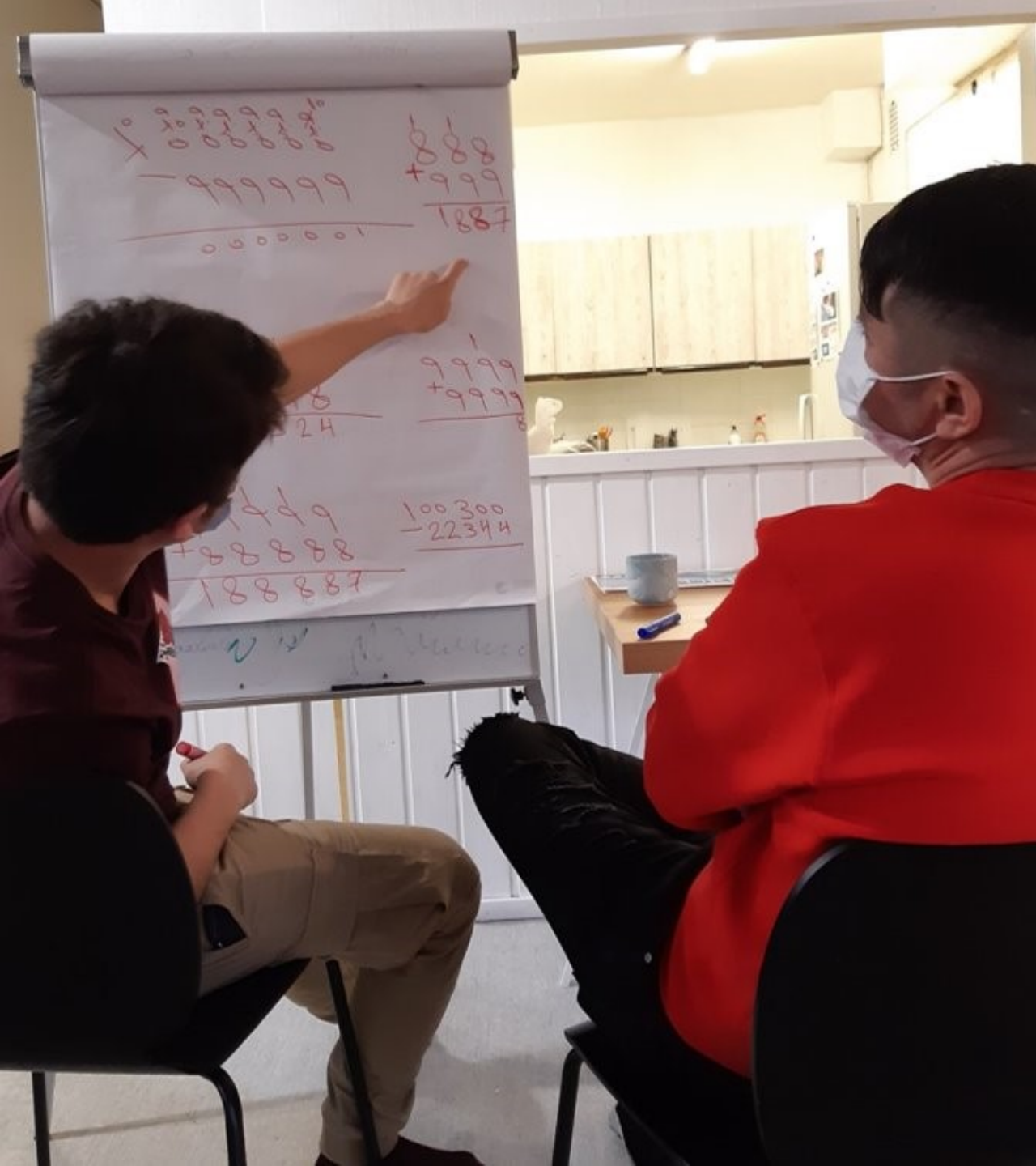
Työparityöskentely

- työntekijän tai nuoren aloitteesta suunnitelmallinen yhteistyö
- Olohuoneen työntekijä nuoren tukihenkilönä tapaamisissa

Yhteydenpito

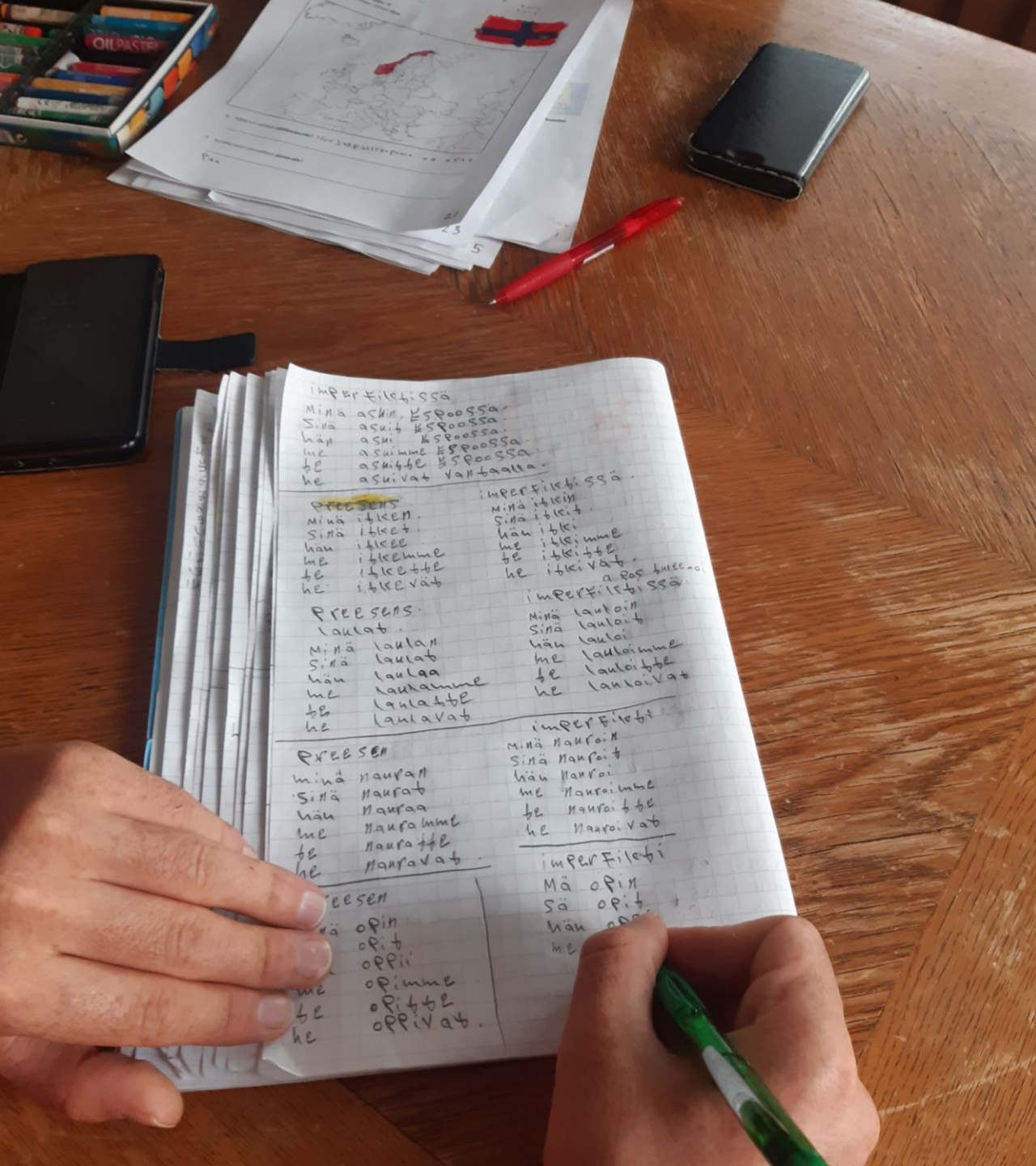
- jatkuvasti liittyen nuorten ohjaamiseen Olohuoneelle
- yhteistapaamiset Olohuoneella pk-seudun kotoutumisen tukitoimien ohjaajien (15 työntekijää) kanssa 2 krt/v

Muut palveluintegraatiot: palveluohjaus

- matalan kynnyksen toiminnassa tunnistetaan tarpeita ja ohjataan nuoria palveluihin, myös kotoutumisen tukitoimien asiakkaaksi
- nuorten motivointi ja tuki yhteydenottoihin säännöllistä
- ilman huoltajaa tulleiden nuorten yhteiskuntaorientaatio vielä käynnissä: suuri tarve neuvonnalle ja ohjaukselle

Muut palveluintegraatiot: tuki koulutukseen pääsyssä/pysymisessä ja työllistymisessä

- Läksytuki, ohjaus ja neuvonta
- Nuoren tukihenkilönä mukana, koulujen kanssa verkostopalavereissa
- CV:t, työhakemukset

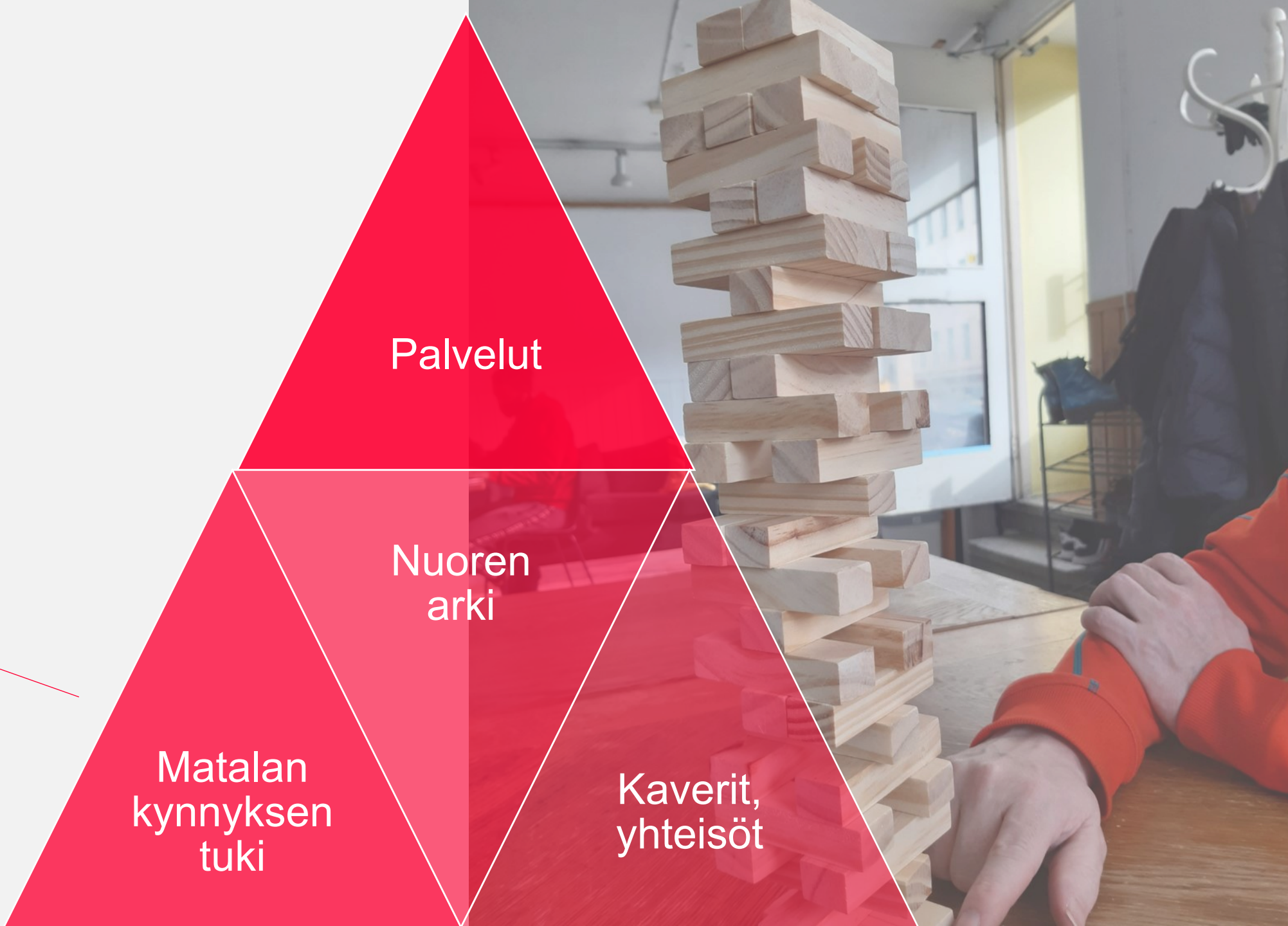
Matalan kynnyksen tuki täydentää ilman huoltajaa tulleen itsenäistyvän nuoren puuttuvia arjen aikuisverkostoja

Matalan kynnyksen tuki

Palvelut

Nuoren arki

Kaverit, yhteisöt

työnjako

Opinnot ja työllistymine

KOTOUTUMISEN TUKITOIMET

- Kotoutumissuunnitelma-aikana yhteistyö TE-toimiston kanssa ja suunnitelman edellyttämien seurantadokumenttien toimittamisessa auttaminen, koulupaikat
- Opintojen taloudellisen tuen vaatimat hakemukset ja neuvonta niiden itsenäiseen tekemiseen (opintotuki, mahdollisesti toimeentulotuki)
- Opintojen katkeamisen tai työttömyyden aikana yhteydenottoja, tukea, palveluohjausta ja neuvontaa

MATALAN KYNNYKSEN TUKI

- Läksyapu (sis. läksyavun vapaaehtoisten ohjaaminen)
- Tuki koulutuksessa pysymiseen
- Opintomahdollisuuksista ja jatko-opinnoista keskustelu, tiedonhaku, neuvonta ja ohjaus
- CV:n tekeminen, työhakemusten tekemisessä auttaminen, työhaastatteluihin valmistautuminen
- Neuvonta ja palveluohjaus työhön liittyvissä asioissa (verokortti, työsopimukset, työehtosopimukset, ammattiliitot jne.)
- Neuvonta ja ohjaus työkorttien hankkimisessa (hygieniapassi, ikäraajapassi, työkortti)

Perheenyhdistäminen

KOTOUTUMISEN TUKITOIMET

- hakemus
- lausunnot/lausuntopyynnöt (esim. sosiaalityöntekijän lausunto, psykologin/terveydenhuollon lausunto)
- kielteinen päätös - > mahdollinen valitus: ohjaus ja neuvonta hakijalle soveltuvaan lainopilliseen neuvontaan
- myönteinen päätös -> nuoren tuki, yhteistyö perheen työntekijöiden kanssa

MATALAN KYNNYKSEN TUKI

- keskustelu ja reflektio nuoren kanssa siitä, mitä perheenyhdistämisprosessi tarkoittaa, kuka hakee, mitä edellyttää, mitä maksaa, mitä edellytetään perheenkokoajalta
- perheenkokoajalle kuuluvien käytännön järjestelyjen toteuttamisessa tukeminen:
 - esim. perheenjäsenen tunnistautumiskäynnin varaamiseen Suomen suurlähetystössä
 - apua esim. perheen oleskelulupakorttien lähettämiseen kuriiripo

Oleskelulupa ja kansalaisuus

KOTOUTUMISEN TUKITOIMET

- jatko- tai pysyvän oleskeluluvan ja matkustusasiakirjojen hakemukset ja taloudellisten kustannusten korvauksista ohjeistaminen
- osassa kunnista kansalaisuushakemusten tekeminen, osassa linjattu että kansalaisuutta hakiessaan nuori ei ole enää tuen tarpeessa

MATALAN KYNNYKSEN TUKI

- apu hakemusten liitteissä yms (ajanvaraus, passikuva)
- kansalaisuushakemuksissa neuvonta ja kotikunnasta riippuen myös nuoren avustaminen hakemuksen tekemisessä
- reflektio ja keskustelu kansalaisuuden hakemisesta ja vaikutuksista nuoren elämään

Asuminen ja raha-asiat

KOTOUTUMISEN TUKITOIMET

- 18 vuotta täyttävän nuoren tuki ensimmäisen asunnon hankkimisessa (ja joissakin kunnissa itsenäistymisraha)
- KELA:n asiat: tuet, tukihakemukset, täydentävä tai ennaltaehkäisevä toimeentulotuki, täydennykset, valitukset, selvitykset
- kriisitilanteissa (asunnottomuus, vakavat taloudelliset ongelmat) ratkaisujen etsiminen

MATALAN KYNNYKSEN TUKEA

- asumiseen liittyvä neuvonta
- nuoren auttaminen asuntohakemusten tekemisessä ja esim. muuttoon liittyvien järjestelyjen hoitamisessa
- talousasioissa neuvonta ja tuki
- ohjaus ja neuvonta ongelmatilanteiden välttämiseen (rahapelit, pikavipit, velkaantuminen)

Terveysasiat

KOTOUTUMISEN TUKITOIMET

- nuoren terveydelliseen tilanteeseen liittyvien taloudellisten ja muiden tukimuotojen löytäminen ja tarjoaminen
- osassa kunnista maahanmuuttoyksikössä oma mielenterveystiimi tai jälkihuollon omia psykologeja: yhteistyö

MATALAN KYNNYKSEN TUKI

- yhteisöllinen psykososiaalinen tuki
- mielen hyvinvoinnin ylläpitämisen normalisoiminen
- perusterveydenhuollon palveluihin ohjaaminen ja muistuttaminen
- arjen tuki: miten ostetaan reseptilääkkeitä apteekista, miksi lääkekuuri pitää syödä loppuun

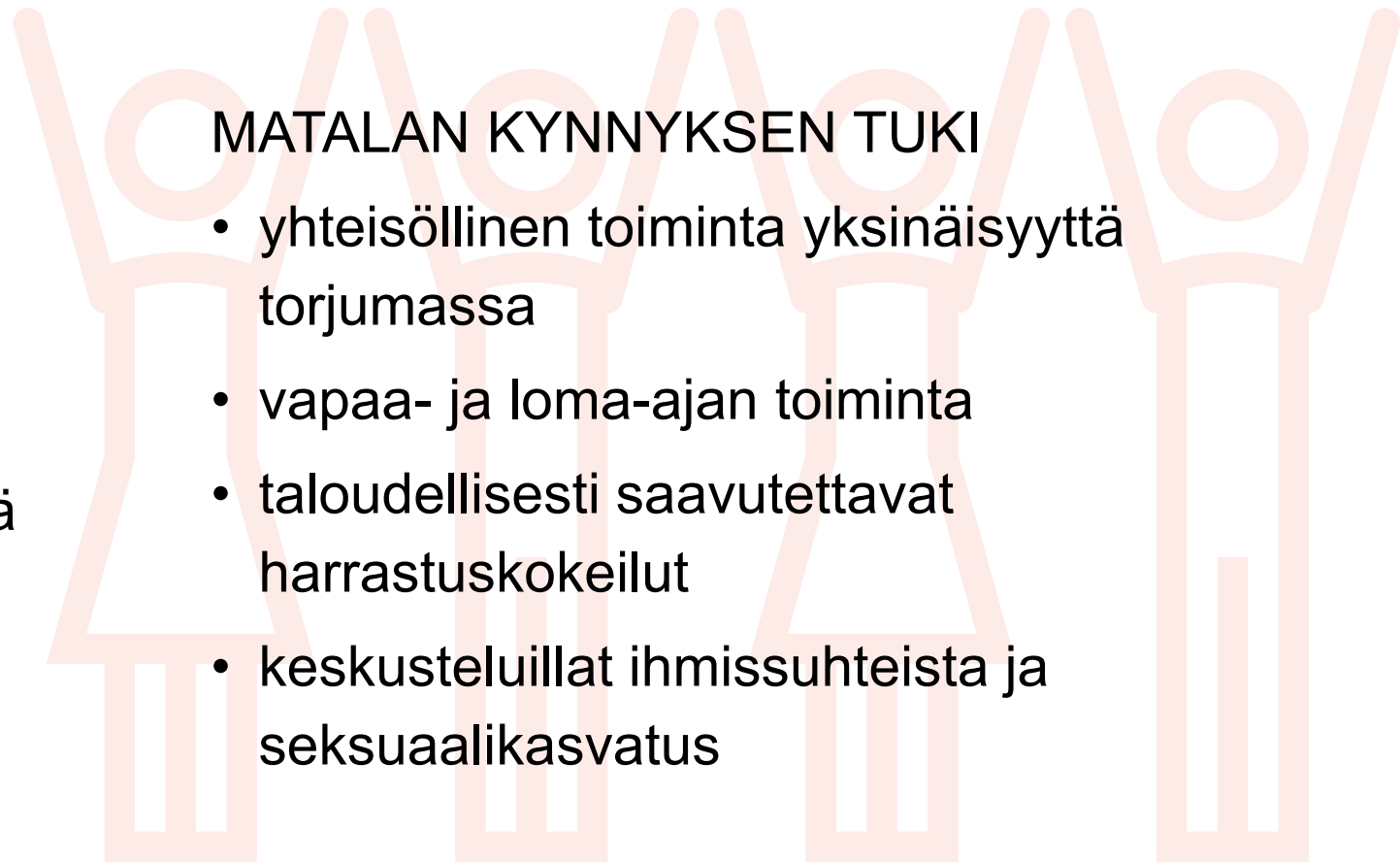
Harrastukset ja ihmissuhteet

KOTOAUTUMISEN TUKITOIMET

- apu harrastusten etsinnässä ja (kuntakohtainen) harrastusraha
- Tuki, neuvonta ja palveluohjaus vaikeissa ihmissuhteisiin liittyvissä tilanteissa

MATALAN KYNNYKSEN TUKI

- yhteisöllinen toiminta yksinäisyyttä torjumassa
- vapaa- ja loma-ajan toiminta
- taloudellisesti saavutettavat harrastuskokeilut
- keskusteluillat ihmissuhteista ja seksuaalikasvatus

Huomioitavaa

toimintamallien juurruttaminen vie aikaa:
yhteistyö aidosti rakenteisiin

sovitut yhteiset käytännöt helpottavat
yhteistyötä!

Yhteispeliä nuorten etu edellä

A young woman with vibrant blue hair and a nose ring is smiling warmly as she hugs a person from behind. The person being hugged is wearing a red hoodie and has their face completely obscured by the hood. The woman is wearing a black leather jacket and a grey beanie. The background is a blurred outdoor setting with a body of water and trees.

Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta

Diakonissalaitos

Diakonissa-
laitos

Tarjoamme yhdessä säätiön kuuluvan Rinnekodin ja tytäryritystemme Diakonissalaitoksen Hoivan ja Caritas Palveluiden kanssa vaikuttavia sosiaali- ja terveystalvuuja.

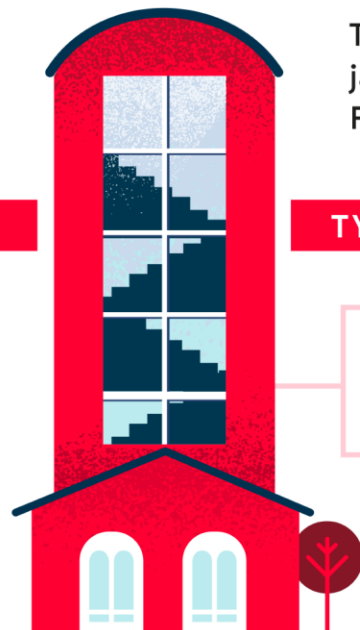

YLEISHYÖDYLLINEN SÄÄTIÖ

Yli

150
vuotta

TYÖMME TAVOITTEENA ON, ETTÄ JOKAISELLA ON IHMISARVOINEN ELÄMÄ.

Yli **1000** vapaaehtoista

2700 työntekijää

Toiminnan tuotot
179 milj.

Toimimme valtakunnallisesti
– ja kansainvälisesti

YHTEISKUNNALLISTEN ONGELMIEN ASIAANTUNTIJA JA RATKAISIJA

Monipuolisia sote-palveluja

Yhteistyötä alan toimijoiden kanssa

Kansalaistoimintaa ja sosiaalisia innovaatioita

Vahvistamme luottamusta, osallisuutta ja toimijuutta

145
toimipistettä

180
ammattinimikettä

120

palveluja ostavaa kuntaa

Kiitos!

Hankepäällikkö Laura Lempinen

laura.lempinen@hdl.fi p. 050 3245925

Koordinaattori Kaisa Eichhorn

kaisa.eichhorn@hdl.fi p. 050 467 4344

Yhteistyöntekijä Maria Koskijoki

maria.koskijoki@hdl.fi p. 050 5122053

Yhteistyöntekijä Ulla Kärki

ulla.karki@hdl.fi p. 050 410 4663

Diakonissa-
laitos

